

De reacties op de schetsontwerpen voor de Klimaatwinkelstraat, zoals gepresenteerd tijdens de inloopavond van 17 januari 2023, samengevat

INLEIDING

Op 17 januari konden geïnteresseerden in zalencentrum de Overkant, aan het Kerkplein in Dalfsen, de conceptschetsen van de Klimaatwinkelstraat bekijken, het eerste deel van het 'Centrumplan Dalfsen'. Deze schetsen geven een beeld van hoe de openbare ruimte¹ in de Prinsenstraat en het Kerkplein eruit komt te zien. Zo'n 200 inwoners en ondernemers kwamen naar de inloopavond om de schetsen te bekijken en hun reactie te geven. Naar aanleiding van de schetsen ontvingen we circa 80 reacties. In deze notitie vatten we deze samen en geven er een antwoord op.

1. 1 ONTWERP EN INRICHTING

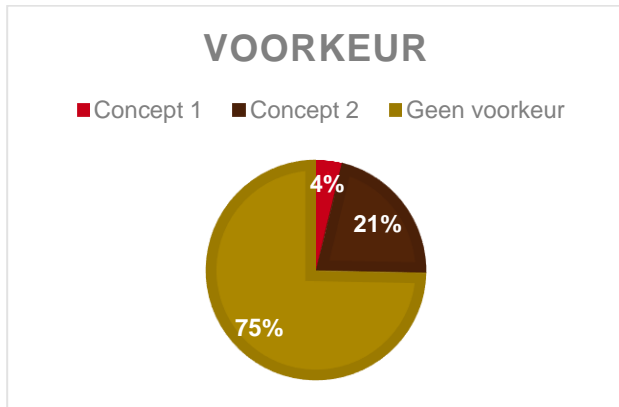
Ontwerp

De concept schetsen die op 17 januari werden gepresenteerd zijn het resultaat van een participatietraject dat in 2017 startte rondom de Centrumvisie en het Centrumplan Dalfsen. De schetsen laten zien wat technisch en financieel mogelijk is. De gemeenteraad besloot in april 2022 om het Kerkplein en de Prinsenstraat in te richten als een duurzaam, aantrekkelijk en autovrij winkel- en verblijfsgebied. Met veel groen, ontmoetingsplekken en ruimte voor fietsers en wandelaars. Daarbij moet ook rekening gehouden worden met parkeren, laden en lossen in de buurt van winkels en het afkoppelen van regenwater.

Er zijn twee varianten gepresenteerd (concept 1 en 2). Bekijk de schetsen via: [Inloopavond Klimaatwinkelstraat goed bezocht | Gemeente Dalfsen](#)

Belangstellenden konden diezelfde avond op een reactieformulier hun voorkeur aangeven voor 'concept' 1 of 'concept 2'. Op een kwart van de reactieformulieren werd een voorkeur ingevuld. Daarvan gaf 21 % aan een voorkeur te hebben voor 'concept 2' en 75% had geen voorkeur. Op basis van de binnengekomen reacties komen we tot een definitief ontwerp. We zorgen dat het beeld van het Kerkplein rustig blijft, ondanks de vormen en de verschillende kleuren van de klinkers.

¹ Openbare ruimte: hier vallen o.a. de straten, trottoirs, parkeerplaatsen, openbaar groen en water onder

Inrichting

Er zijn veel reacties binnengekomen met voorstellen voor de verdere inrichting van het projectgebied.

Onderstaand enkele algemene reacties:

- Voeg bankjes of ander zitmogelijkheden, in combinatie met plantenbakken, toe;
- Voeg 'iets' voor kinderen toe;
- Breng (dim)verlichting rondom de kerk en in de Prinsenstraat aan;
- Voeg specifieke objecten, vóór of dichtbij panden, toe;
- Versmal de looproute in de Prinsenstraat, die in de voorstellen vier meter breed is;
- Kabels en leidingen in de ondergrond zijn een aandachtspunt;
- Houdt bij het ontwerp rekening met het voorkomen van overlast in de avond.
- Creëer een rustgevend beeld in het winkelgebied wat betreft bijvoorbeeld uitstallingen en borden. Dit gaan we verder bespreken met ondernemers.

Antwoorden:

- De schetsontwerpen werken we in februari en maart uit in een definitief (en technisch) ontwerp. In het definitieve ontwerp krijgen zaken als bankjes, verlichting, groen en speel-elementen een plek. We kijken in hoeverre we de suggesties die hierboven staan mee kunnen nemen en op welke plek dat dan het beste past. We kijken ook hoe we er voor kunnen waken dat dit gebied geen 'hangplek' wordt.
- In de Prinsenstraat en op het Kerkplein houden we een breedte van vier meter aan omdat de hulpdiensten (o.a. brandweer) het gebied goed moeten kunnen bereiken in geval van nood.
- We houden bij het ontwerp rekening met kabels en leidingen in de ondergrond. Er zijn en worden nu al diverse onderzoeken uitgevoerd.

VERDERE UITWERKING

Hieronder geven we per onderwerp een samenvatting van de reacties en een antwoord daarop.

Groen

In de Klimaatwinkelstraat laten we zoveel mogelijk bomen staan. Waar het kan voegen we groen toe. Op warme dagen geeft dat de nodige schaduw en verkoeling. Bij het aanbrengen van groen op het Kerkplein houden we rekening met de ruimte voor de wekelijkse markt. Dit zijn belangrijke randvoorwaarden waarbinnen wij het ontwerp hebben gemaakt en verder gaan uitwerken. Onderstaand een samenvatting van de reacties op het groen in de schetsontwerpen:

- Er zijn veel positieve reacties binnengekomen over de hoeveelheid groen rondom het Kerkplein;
- Meerdere mensen hebben aangegeven meer groen te willen in Prinsenstraat dan op de schetsen staat. Suggesties waren: meer groenperkjes, bomen of groene bogen over de straat;
- Voor diverse (historische) panden staan nu leilindes of andere bomen. Een aantal mensen ziet liever niet dat mooie oude panden achter groen worden verstopt. Anderen vinden dat leilindes voor bepaalde panden juist moeten blijven (bijvoorbeeld voor de Grutte Moole);
- Een aantal bewoners en ondernemers heeft zorgen over het onderhoud van het groen en van het gebied zelf. Wie gaat het onderhouden? Wie houdt het schoon? En is het gebied ook aantrekkelijk in de winterperiode?
- Bewoners uit het Waterfront vragen ook om meer groen in de Eshuisstraat en Raadhuisstraat.

Antwoorden:

- In de nadere uitwerking kijken we hoe we meer groen kunnen inpassen in de Prinsenstraat. Daarbij moeten we er wel voor zorgen dat het gebied nog voor iedereen toegankelijk is en er voldoende plekken zijn om de fiets te parkeren. Ook moeten we rekening houden met gevels van winkels en kabels en leidingen in de ondergrond;
- We willen zoveel mogelijk bomen in de straat behouden. Bij de uitwerking kijken we waar we met specifieke wensen rekening kunnen houden;
- Ook met geveltuintjes willen we de straat groener maken. Daar gaan we met ondernemers over in gesprek;
- Samen met de afdeling beheer van de gemeente Dalfsen gaan we het type groen en beplanting invullen. Het moet immers passen binnen het beheerbudget van de gemeente, bijdragen aan de biodiversiteit en in alle seizoenen aantrekkelijk zijn. Bij de nadere (technische) uitwerking van het ontwerp wordt hiernaar gekeken en expertise ingeschakeld;
- Er wordt onderzocht of en hoe meer groen in het Waterfront kan worden gerealiseerd.

Markt

Bij het ontwerp van de Klimaatwinkelstraat moet de markt de plek op het Kerkplein behouden. Tijdens de inloop zijn ook reacties binnengekomen over de markt. De inrichting van het Kerkplein moet zo gemaakt worden dat de markt daar geen nadelen van heeft. Daarom is eind januari precies opgemeten hoe de kramen nu staan en ook de uitstallingen. Dit zijn de maten die wij aanhouden voor de uitwerking van het ontwerp. Het kan zijn dat enkele marktkramen gaan verschuiven in de nieuwe situatie, bijvoorbeeld omdat de kerk goed bereikbaar moet zijn. Bij de wijzigingen betrekken we de marktkoopliden tijdig en we proberen zoveel mogelijk rekening te houden met hun wensen (ook met wensen t.a.v. parkeren bij de kraam en het goed inpassen van de stroompunten). Dit wordt in de verdere (technische) uitwerking van het ontwerp meegenomen.

Horeca

Er zijn ook mensen die opmerkingen geplaatst hebben over terrassen in Prinsenstraat en Kerkplein. Deze opmerkingen nemen we mee in de contacten met de horecaondernemers.

Water

Binnen het ontwerp voor de Klimaatwinkelstraat besteden we vanzelfsprekend ook veel aandacht aan water: hoe zorgen we ervoor dat in tijden van droogte water langer wordt vastgehouden en hoe voeren we bij hevige regenval het water snel af? Het plan is om voor het hemelwater (regen) aparte riolering aan te leggen in het gebied, naast het bestaande riool waarin vuil water van woningen e.d. afgevoerd wordt. Hieronder een samenvatting van de reacties op "water" in de schetsontwerpen:

- Suggestie om infiltratiekrachten en meer open verharding en dergelijke toe te passen. Dit om water langer vast te houden in het gebied (waterberging);
- Komt de waterpomp terug?
- Komt er een fontein in het gebied? Dat is de wens van een aantal mensen.

Antwoorden:

- Samen met experts op het gebied van water en riolering wordt dit onderwerp nog verder uitgewerkt en onderzoeken we hoe we het water het beste kunnen vasthouden en afvoeren. We moeten wel rekening houden met wat er zoal onder de grond ligt aan kabels en leidingen, het bodemtype en met wat er op straat wel of niet kan. De huidige goot wordt vervangen door een betere en veiligere goot in het midden van de straat en het plein;
- In het plan voor de Prinsenstraat en het Kerkplein komt de waterpomp in het ontwerp terug. Dat past bij hoe we water willen laten beleven in de Prinsenstraat. Ook kijken we of er een watertappunt bij de kerk kan komen;
- Omdat er al een fontein in de buurt zit (Waterfront) zal er geen nieuwe fontein worden opgenomen in de plannen.

Kerk

De kerk is een heel belangrijk bouwwerk in het projectgebied. Er zijn al langere tijd wensen en aandachtspunten vanuit de bewoners en de kerkelijke gemeente om de ruimte om de kerk mooier in te richten en daarbij rekening te houden met het veranderende klimaat. We laten in beide varianten de kerk meer onderdeel uitmaken van de omgeving. Bijvoorbeeld door groen en bestrating door te laten lopen tot aan de kerk, dus ook binnen het muurtje. Er is erg positief gereageerd op het ontwerp van de ruimte rondom de kerk waar veel groen komt. We gaan ook de omgeving van de kerk verder uitwerken in het definitieve ontwerp en houden rekening met de opvang van hemelwateropvang (regen), het muurtje, verlichting en dat de entree van de kerk voor iedereen goed te bereiken is.

1.2 VERKEER EN MOBILITEIT

Inleiding

De gemeenteraad heeft in april 2022 kaders vastgesteld voor de Klimaatwinkelstraat. Hiermee houden we in het ontwerp rekening. De inhoudelijk vastgestelde kaders zijn:

- “Het Kerkplein is de spil van het centrumgebied, het kloppende hart van Dalfsen. Van daaruit zijn zowel de Prinsenstraat en Wilhelminastraat en de Oostpoort aangehaakt als winkelgebieden. Bij de spilfunctie horen versterking van het huidige gebruik van het Kerkplein voor diverse functies. Parkeren wordt ondergeschikt gemaakt aan andere functies;
- De Prinsenstraat en het Kerkplein worden ingericht als aantrekkelijk winkel-verblijfsgebied. Voetgangers en fietsers hebben hier het primaat;
- De Prinsenstraat en het Kerkplein worden daarmee autovrij en worden niet meer benut als rijroute voor auto's. Laden en lossen wordt nader uitgewerkt;
- Locatie Fokkens wordt ingevuld met groen/openbare ruimte en bebouwing. Ontsluiting voor eventueel parkeren van bewoners via de Vechtdijk maar onderzoeken alternatieve parkeeroplossing elders (ondergronds), zoals nabij Molenstraat/ Julianastraat of Oostpoort.”

De raad vraagt ook laden en lossen en parkeren in de nabijheid van winkels voldoende te waarborgen en z.s.m. duidelijkheid te geven over het tijdelijk gebruik van locatie Fokkens voor bijvoorbeeld parkeren of laden en lossen totdat een structurele inrichting is gerealiseerd.

In 1.3 komt het gemotoriseerd verkeer aan de orde, inclusief parkeren, bevoorrading en afvalinzameling.

Voetganger en toegankelijkheid

Prinsenstraat en Kerkplein worden ingericht voor winkelend publiek. De voetganger moet zich veilig in het gebied kunnen verplaatsen en de Prinsenstraat en het Kerkplein moeten ook voor iedereen toegankelijk² zijn. Daarom wordt in het proces ook de Stichting Platform Gehandicapten Dalfsen betrokken. Zij hebben diverse aandachtspunten aan ons doorgegeven met betrekking tot de toegankelijkheid en veiligheid van het gebied. Ook gelden hiervoor algemene richtlijnen. Dit nemen wij mee in de nadere (technische) uitwerking van de ontwerpen.

Fiets

De gemeenteraad heeft besloten dat in de Prinsenstraat en op het Kerkplein de fietser en de voetganger het primaat hebben. Daarmee wordt bedoeld dat het gebied vooral aantrekkelijk moet zijn om te wandelen en te fietsen en om wat langer in het gebied te zijn. Hieronder een samenvatting van de reacties op het onderwerp "fiets" in de schetsontwerpen:

- Is de combinatie fietser-voetganger op het plein voor de kerk wel veilig genoeg? Helpt het om de fietser een eigen plek te geven? Bijvoorbeeld een fietsstrook?
- Kijk goed naar het aantal parkeerplaatsen voor fietsen en de exacte locatie. Denk ook aan plekken in het Waterfront;
- Denk ook aan handhaving.

Antwoorden:

- Het ontwerp houdt rekening met de meer langzame "verblijfsfietser", die echt in het gebied moet zijn. We willen zo min mogelijk regelen met verkeersborden en fietsstroken en dergelijke. We willen juist dat fietsers en voetgangers de ruimte met elkaar delen en rekening houden met elkaar (shared space). We verwachten dat de fietsers die veel haast hebben in de nieuwe situatie een andere route gaan kiezen vanwege de nieuwe inrichting. We zullen zeker in de beginfase aandacht vragen voor het gedrag van fietsers in het centrum: houdt rekening met elkaar. Dit werken we nog verder uit.
- Het aantal parkeerplaatsen voor fietsen en de locaties werken we verder uit in het definitieve ontwerp.

1.3 GEMOTORISEERD VERKEER, PARKEREN, BEVOORRADING EN AFVALINZAMELING

Over dit onderdeel zijn veel reacties binnengekomen. Onderstaand de belangrijkste punten:

Rijroute voor gemotoriseerd verkeer en bereikbaarheid

Door het besluit om de Prinsenstraat en het Kerkplein autovrij te maken, gaan rijroutes in het centrum veranderen. Hieronder een samenvatting van de reacties over de rijroute:

- Bewoners en ondernemers maken zich zorgen maken over de gevolgen van het autovrij maken van de Klimaatwinkelstraat voor de Prinsenstraat en het Kerkplein zelf en voor straten in de omgeving;
- Zorgen zijn er in de Julianastraat en Vechtstraat omdat men daar een toename van het (vracht)verkeer verwacht. Met als mogelijk gevolg gevaarlijke situaties of overlast;

² Toegankelijkheid: hiermee bedoelen we hier dat de openbare ruimte (straat, trottoirs, parkeerplaatsen etc.) voor iedereen op een makkelijke manier te gebruiken is, zonder dat daarbij hulp nodig is.

- De reacties van ondernemers op het afsluiten van Prinsenstraat en Kerkplein zijn wisselend en hangen ook samen met het parkeren. Zo zijn er vragen en soms grote zorgen over de gevolgen van de afsluiting voor winkels en andere bedrijven. En over hoe mensen met de auto bij de winkels en woningen kunnen komen. Er zijn ook ondernemers die enthousiast reageren. Anderen maken zich zorgen en zijn daarom geen voorstander van een autovrije Prinsenstraat en Kerkplein;
- Zorg dat navigatieroutes (zoals in Google Maps) goed zijn en dat er geen verkeer door straten rijdt dat daar niet thuishoort;
- Hoe wil de gemeente voorkomen dat automobilisten toch de Prinsenstraat of het Kerkplein in rijden?
- Handhaving is erg belangrijk, zeker in de eerste weken van het afsluiten van de Prinsenstraat en het Kerkplein.

Antwoorden:

- Met bewoners en ondernemers uit Prinsenstraat en Kerkplein gaan we tijdens een bijeenkomst in februari in gesprek over o.a. rijroutes. Uitgangspunt blijft wel dat Prinsenstraat en Kerkplein autovrij worden;
- Met bewoners uit een aantal omliggende straten gaan we binnenkort ook het gesprek aan over dit onderwerp;
- De gemeente wil het gebied zo inrichten dat automobilisten ontmoedigd worden om het gebied in te rijden. Het plan is dat met verkeersborden wordt aangegeven dat het hier een fiets/voetgangersgebied is en welke uitzonderingen er zijn. Fietsers zijn dus wel toegestaan in het gebied en ook laden en lossen wordt op bepaalde tijden in het gebied toegestaan;
- De ingangen, bijvoorbeeld die van de Prinsenstraat bij de brug, worden niet met een (elektronische) beweegbare paal afgesloten om inrijden te voorkomen. Dat is niet haalbaar omdat het erg duur is en het beheer moeilijk te regelen is. Ook paaltjes zoals nu op zaterdag worden gebruikt komen in het ontwerp nu niet terug. Een aantal bewoners en ondernemers heeft tijdens de inloopavond aangegeven twijfels te hebben over hoe dit in de praktijk gaat werken;
- We zijn het ermee eens dat handhaving een punt van aandacht is. In de eerste periode na de herinrichting willen op een positieve manier aandacht vragen voor de veranderingen en het gewenste gedrag van mensen. Dit moet nog uitgewerkt worden.

Parkeren

Omdat de Prinsenstraat en het Kerkplein autovrij worden komen de vier parkeerplaatsen uit de Prinsenstraat en de parkeerplaatsen aan de noord- en zuidzijde van het Kerkplein op de schetsen niet terug na de herinrichting. Hieronder een samenvatting van de reacties over het parkeren:

- Het aantal parkeerplaatsen is van groot belang voor mijn winkel. De plaatsen kunnen niet weg;
- Hoe en waar gaat de gemeente de parkeerplaatsen die vervallen compenseren? Inwoners van het Kerkplein en de Prinsenstraat gaan straks in onze straat parkeren en dan kunnen wij onze auto niet meer kwijt voor de deur;
- De parkeerplaatsen die achter de kerk blijven kun je straks alleen via de Vechtstraat bereiken en dan moet je via de Molendijk weer weggrijden. Mensen rijden dan een soort fuik in. Kan dat niet anders?
- Kunnen mensen die een gehandicaptenparkeerkaart hebben straks wel bij de winkels komen?
- Hoe gaat dat straks met parkeren voor rouw- en trouwdiensten in de kerk en bij De Overkant?
- Kun je ook nergens in de Prinsenstraat of het Kerkplein kort parkeren?

- Kan het terrein achter de voormalige garage Fokkens niet (tijdelijk) gebruikt worden voor parkeren door bezoekers?

Antwoorden:

- Uitgangspunt blijft dat Prinsenstraat en Kerkplein autovrij worden en mede daarom komen parkeerplaatsen te vervallen. Dit biedt ook ruimte voor meer groen en plekken voor fietsen en dat past bij een Klimaatwinkelstraat. Aan de oostzijde van de kerk blijft (voorlopig) een aantal parkeerplaatsen. Onderzocht wordt of de vier parkeerplaatsen uit de Prinsenstraat gecompenseerd kunnen worden in de directe omgeving (pleintje Molenstraat). Extra parkeren op die locatie gaat wel ten koste van bijvoorbeeld groen en sluit in die zin niet aan bij uitgangspunten van de Klimaatwinkelstraat;
- Met bewoners en ondernemers uit Prinsenstraat en Kerkplein gaan we tijdens een bijeenkomst in februari in gesprek over o.a. parkeren. Op basis van de resultaten van het parkeeronderzoek uit december 2022 laten we die avond zien waar en op welke tijden er ruimte in de omgeving is om te parkeren voor bewoners, bezoekers en werknemers;
- Met bewoners uit een aantal omliggende straten gaan we binnenkort ook het gesprek aan over dit onderwerp;
- In april 2022 heeft de gemeenteraad over "locatie Fokkens" als kader vastgesteld dat het wordt ingevuld met groen, openbare ruimte en bebouwing, met ontsluiting van eventueel parkeren van bewoners via de Vechtdijk (maar dat een alternatieve parkeeroplossing onderzocht moet worden). Van parkeren voor bezoekers is gezegd dat ontsluiting via de Vechtdijk (te) gevaarlijk is. De raad vraagt ook z.s.m. duidelijkheid te geven over het tijdelijk gebruik van de locatie voor bijvoorbeeld parkeren of laden en lossen totdat een structurele inrichting is gerealiseerd. Deze duidelijkheid kan op dit moment nog niet gegeven worden. Ontsluiting vanaf de Vechtdijk is momenteel ruimtelijk de enige mogelijkheid maar daarvoor gelden beperkingen en is ook geen veilige oplossing.

Bevoorrading en afvalinzameling

Het voorstel is om zogenaamde venstertijden in te stellen voor bevoorradend verkeer. Op 17 januari is voorgesteld als venstertijden tussen 07.00 uur en 10:30 uur aan te houden en binnen die tijden bevoorradend verkeer toe te laten in de Prinsenstraat en aan de oost- en zuidzijde van het Kerkplein. Buiten de venstertijden kan laden en lossen van goederen ook bij een 'hub' plaatsvinden. Dit is ook voor de pakketdiensten. Reacties tijdens en na de inloop waren op hoofdlijnen:

- Verruim de venstertijden naar bijvoorbeeld 8:00-12:00 uur;
- De bevoorrading bij veel ondernemers vindt in de middag plaats i.v.m. de venstertijden in Zwolle. Het vrachtverkeer gaat eerst naar Zwolle en daarna pas naar Dalfsen;
- Zijn de locaties die zijn ingetekend voor het laden en lossen buiten de venstertijden (op de hubs) wel haalbaar? Is het bijvoorbeeld mogelijk de locaties te verplaatsen? En is het mogelijk om de pakketten op een andere manier te laten bezorgen bij de adressen in de Prinsenstraat en Kerkplein? Hetzelfde geldt voor de afvalinzameling.

Antwoorden:

- Bij de verdere uitwerking van de verkeersaspecten kijken we ook naar de venstertijden. Ook hierover gaan we tijdens de bijeenkomst in februari nog in gesprek met de ondernemers van de Prinsenstraat en het Kerkplein;
- Ook wordt bij de uitwerking naar de locaties voor de hubs gekeken en het onderwerp komt ook in de bijeenkomst aan de orde;

- Voor specifieke bezorgingen, waarbij de vracht zo dicht mogelijk bij het pand moet worden bezorgd, wordt nader afgestemd met de ondernemer wat de mogelijkheden zijn voor de nieuwe situatie.

1.4 VERVOLG

Na de inloopavond zijn alle reacties op de schetsen verzameld. Ondernemers en bewoners uit de Prinsenstraat en van het Kerkplein worden uitgenodigd voor een aparte bijeenkomst in februari. Met hen praten we dan verder door over aandachtspunten in het gebied. Bijvoorbeeld over de bereikbaarheid van de winkels, de rijroutes, parkeren en bevoorrading. Hierna komt er een definitief ontwerp. Deze kunt u bekijken tijdens een inloopavond in maart 2023 en via onze (online) kanalen.

Naar aanleiding van enkele hele specifieke reacties gaan we in gesprek met de mensen die deze reactie gegeven hebben.

De planning is dat in april het definitieve ontwerp voor de Klimaatwinkelstraat in de gemeenteraad komt. Er zal ook een verkeersbesluit genomen worden voor diverse onderdelen van het ontwerp.

Uitvoering

Na de bouwvak 2023 willen we starten met de werkzaamheden aan het Kerkplein. Wanneer er meer bekend is over de exacte startdatum, planning en fasering, communiceren we dit naar de omgeving.

Heeft u naar aanleiding van deze notitie nog vragen? Of heeft u nog een specifieke vraag waarop u een reactie van ons wil? Mail dan naar klimaatwinkelstraat@dalfsen.nl.